

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΤΥΦΛΟΥ

17/05/2026

Η σημερινή ευαγγελική περικοπή της Κυριακής του Τυφλού δεν είναι απλώς μια διήγηση θαυματουργικής θεραπείας. Η Εκκλησία την τοποθετεί λίγες ημέρες πριν από την Ανάληψη του Κυρίου, διότι το γεγονός αυτό αποκαλύπτει τη θεότητα του Χριστού και συγχρόνως το μυστήριο της σωτηρίας του ανθρώπου.

Ο ευαγγελιστής Ιωάννης δεν χρησιμοποιεί τυχαία τη λέξη “θαύμα”, αλλά “σημείο”. Το γεγονός δηλαδή δείχνει κάτι βαθύτερο, ότι ο Χριστός είναι το Φως του κόσμου, ο Δημιουργός και Αναδημιουργός του ανθρώπου.

Ο Κύριος συναντά έναν άνθρωπο «*τυφλόν εκ γενετής*». Αυτή η λεπτομέρεια έχει τεράστια θεολογική σημασία. Δεν πρόκειται για έναν άνθρωπο που έχασε την όρασή του, αλλά για κάποιον που δεν είχε ποτέ εμπειρία φωτός.

Οι Πατέρες βλέπουν εδώ την εικόνα της πεσμένης ανθρωπότητας. Ο άνθρωπος μετά την πτώση γεννιέται μέσα στην πνευματική τύφλωση, αποξενωμένος από το άκτιστο φως του Θεού. Γι’ αυτό και ο Χριστός δηλώνει ότι «*Εγώ ειμί το φως του κόσμου*». Δεν λέει ότι φέρνει απλώς ένα φως, αλλά είναι ο ίδιος το Φως. Όπως ο ήλιος δεν μεταφέρει εξωτερικά τη λάμψη, αλλά είναι ο ίδιος πηγή φωτός, έτσι και ο Χριστός είναι η Αυτοφωτία της θεότητας, «*φως εκ φωτός*», όπως ομολογούμε στο Σύμβολο της Πίστεως.

Και εδώ βρίσκεται η πρώτη μεγάλη αλήθεια, ότι δηλαδή η σωτηρία δεν είναι ηθική βελτίωση, είναι φωτισμός του ανθρώπου από την παρουσία του Θεού. Ο Χριστός πλάθει πηλό από χώμα και σάλιο και αλείφει τα μάτια του τυφλού. Η πράξη αυτή θυμίζει άμεσα τη δημιουργία του Αδάμ. Ο Θεός έπλασε τον άνθρωπο από γη και τώρα ο ενανθρωπήσας Λόγος αναπλάθει την ανθρώπινη φύση.

Οι Πατέρες λένε ότι εδώ φανερώνεται η δημιουργική εξουσία του Χριστού. Δεν θεραπεύει μόνο αλλά δημιουργεί οφθαλμούς εκεί όπου δεν υπήρχαν. Γι’ αυτό το θαύμα προκαλεί τόσο μεγάλη αναστάτωση στους Φαρισαίους. Διότι τέτοια εξουσία ανήκει μόνο στον Θεό.

Ο Άγιος Κύριλλος Αλεξανδρείας παρατηρεί ότι ο Χριστός χρησιμοποιεί ύλη για να δείξει ότι ο υλικός κόσμος δεν είναι κακός, αλλά μπορεί να γίνει φορέας της θείας ενεργείας. Εδώ προεικονίζεται και το μυστήριο της Εκκλησίας, όπου η ύλη αγιάζεται, το νερό του βαπτίσματος, το λάδι του ευχελαίου, ο άρτος και ο οίνος της Θείας Ευχαριστίας.

Η σωτηρία δεν είναι ιδεολογία, αλλά μέθεξη ολοκλήρου του ανθρώπου στη χάρη του Θεού.

Ο Χριστός στέλνει τον τυφλό στην κολυμβήθρα του Σιλωάμ. Ο ευαγγελιστής εξηγεί ότι “Σιλωάμ” σημαίνει “απεσταλμένος”. Δεν είναι

τυχαίο. Ο Χριστός είναι ο Απεσταλμένος του Πατρός. Όποιος πλένεται μέσα στον Χριστό αποκτά νέο φως.

Γι' αυτό η Εκκλησία βλέπει στην περικοπή σαφή βαπτισματικό χαρακτήρα. Ο τυφλός πηγαίνει, νίπτεται και επιστρέφει βλέπων, όπως ο άνθρωπος εισέρχεται στο νερό του βαπτίσματος και αναγεννάται πνευματικά. Δεν είναι τυχαίο ότι στην αρχαία Εκκλησία το βάπτισμα ονομαζόταν "φωτισμός" και οι βαπτισμένοι "νεοφώτιστοι". Όμως η πορεία του τυφλού δεν σταματά στη σωματική θεραπεία. Η περικοπή παρουσιάζει μια βαθμιαία αποκάλυψη της πίστεως. Στην αρχή ο άνθρωπος γνωρίζει τον Χριστό εξωτερικά: «Άνθρωπος λεγόμενος Ιησούς». Έπειτα Τον ονομάζει «προφήτη». Και τέλος, μετά τη σύγκρουση με τους Φαρισαίους και τη νέα συνάντηση με τον Κύριο, φθάνει στην πλήρη πίστη «Πιστεύω, Κύριε», και Τον προσκυνεί. Η θεραπεία λοιπόν οδηγεί στη θεογνωσία. Αυτό είναι το κέντρο της ορθόδοξης πνευματικής ζωής, όχι απλώς να λάβουμε κάτι από τον Θεό, αλλά να φθάσουμε σε κοινωνία μαζί Του.

Αντίθετα, οι Φαρισαίοι, ενώ βλέπουν το θαύμα, παραμένουν πνευματικά τυφλοί. Εδώ ο Χριστός αποκαλύπτει μια τρομακτική αλήθεια. Η αμαρτία δεν σκοτίζει μόνο την ηθική του ανθρώπου αλλά και τη γνώση του Θεού. Η υπερηφάνεια γίνεται πνευματική τύφλωση. Γι' αυτό στο τέλος ο Χριστός λέγει: «Ει τυφλοί ήτε, ουκ αν είχετε αμαρτίαν· νυν δε λέγετε ότι βλέπομεν, η αμαρτία υμών μένει». Το μεγαλύτερο σκοτάδι είναι η αυτάρκεια της ψυχής· να πιστεύει ο άνθρωπος ότι βλέπει ενώ είναι μακριά από τον Θεό.

Η σημερινή Κυριακή μάς καλεί να αναρωτηθούμε. Έχουμε το φως του Χριστού ή μόνο θρησκευτική συνήθεια; Ζούμε τη χάρη ή απλώς γνωρίζουμε εξωτερικά πράγματα για την πίστη; Διότι μπορεί κανείς να γνωρίζει θεολογία διανοητικά και όμως να παραμένει πνευματικά τυφλός. Η αληθινή γνώση του Θεού είναι καρπός καθάρσεως και φωτισμού της καρδιάς.

Κατά την πατερική παράδοση, η πνευματική ζωή έχει τρία στάδια, την κάθαρση, τον φωτισμό και τη θέωση. Η σημερινή περικοπή είναι ακριβώς η πορεία από το σκοτάδι προς τον φωτισμό. Ο Χριστός ήρθε στον κόσμο όχι απλώς για να διορθώσει τον άνθρωπο, αλλά για να τον κάνει κοινωνό του θείου φωτός. Η Ανάσταση που εορτάζουμε αυτές τις ημέρες είναι η νίκη του φωτός επί του σκότους, της ζωής επί του θανάτου.

Ας παρακαλέσουμε λοιπόν τον Κύριο να ανοίξει και τα μάτια της δικής μας ψυχής και να μας χαρίσει μετάνοια, ταπείνωση και αληθινή θεογνωσία έτσι ώστε και εμείς, φωτισμένοι από τη χάρη Του, να μπορούμε να ομολογούμε μαζί με τον θεραπευμένο τυφλό...«Πιστεύω, Κύριε».

Χριστός Ανέστη!

Αρχιμ. Στέφανος Γκαλντέμης